

**การสังเคราะห์และเปรียบเทียบการค้นคว้าแบบอิสระ
ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
และคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**

กมลศักดิ์ วงศ์ศรีแก้ว¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์และเปรียบเทียบการค้นคว้าแบบอิสระของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยเป็นการศึกษาเฉพาะการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีระหว่างปี พ.ศ. 2556-2557 จำนวน 157 เรื่องจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และอีก 43 เรื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยสืบค้นจากฐานข้อมูลห้องสมุดในประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบวิเคราะห์เนื้อหา ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ลักษณะของหัวข้อเรื่องส่วนใหญ่เป็นหัวข้อที่เกี่ยวกับการตลาดมากที่สุด รองลงมาเป็นหัวข้อที่เกี่ยวกับการจัดการ 2. การสังเคราะห์กระบวนการวิจัยพบว่า การค้นคว้าแบบอิสระทั้งหมดเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยเฉพาะลูกค้าและพนักงานในองค์กร มีการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศเท่านั้น และใช้ทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการตลาดส่วนใหญ่ใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวกมากที่สุด สถิติในการคำนวณโดยส่วนใหญ่ใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test และ F-test

คำสำคัญ : การค้นคว้าแบบอิสระ การสังเคราะห์

¹อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
e-mail: kamolsak.w@dru.ac.th

The Synthesis and the Comparison of Independent Study in Master Degree of Business Administration of Chiangmai University and Dhonburi Rajabhat University

Kamolsak Wongsrikaew

Abstract

The aim of this study was to synthesize and compare the data from master independent studies in business administration of Chiangmai University and Dhonburi Rajabhat University during the period of 2013 to 2014. A total of 157 independent studies were search from the Thailand Library Integrated System (Thailis) website. Data were collected by using the checklist for content analysis instrument including research topics, method of study design and data analyses. Descriptive statistics of frequency and percentage were used to analyze the data.

The results showed that 1. In terms of research topics, most these were conducted in marketing topics followed by the management research topics. 2. In terms of methodology, most research independent studies were quantitative and survey-based, questionnaire survey was considered as the research approach to gather primary data from customers and employees. In addition, it was found that the literature survey of all independent studies examined only researches in Thai version with limited English articles. There were three main theories applied in the most independent studies including basics of management, human resource management and marketing theories. Krejcie and Morgan table was mostly applied to calculate the research sample size. Among the various sampling methods, the convenience sampling technique was selected in most independent studies samples. For statistical analyses, descriptive and inferential statistics including t-test and F-test were mostly used.

Keywords: Independent Study, Synthesis

บทนำ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีทางบริหารธุรกิจมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2528 และได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรไปแล้วหลายครั้ง ซึ่งที่ผ่านมาในการจัดทำหลักสูตรปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิตของคณะวิทยาการจัดการก็ได้กำหนดให้มีรายวิชาการวิจัยทางธุรกิจเป็นหนึ่งในรายวิชาแก่นที่นักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตทุกคนต้องเรียนเพราะเห็นถึงความสำคัญของรายวิชา (คณะวิทยาการจัดการ, 2562, หน้า 29) ที่ผ่านมาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการวิจัยทางธุรกิจโดยส่วนใหญ่จะกำหนดให้นักศึกษาได้ทำการวิจัยในประเด็นทางธุรกิจตามที่ตนเองสนใจภายใต้แขนงวิชาของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ได้แก่ การจัดการ การตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการโลจิสติกส์ และการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ จึงทำให้ประเด็นที่นักศึกษาสอนใจหาข้อเท็จจริงเพื่อตอบคำถามวิจัยจึงมีอยู่อย่างหลากหลาย และส่งผลต่อการเตรียมตัวของผู้สอนในรายวิชาการวิจัยทางธุรกิจที่ต้องมีความรู้พื้นฐานทางธุรกิจและความรู้ทางการทำวิจัยเพียงพอในการให้คำปรึกษาที่เรียนในรายวิชาดังกล่าว

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยคิดว่า หากมีการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในสาขาทางบริหารธุรกิจในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีมาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ และนำเสนออย่างเป็นระบบจะทำให้ได้มุมมองใหม่ๆในการเตรียมตัวของผู้สอนในรายวิชาการวิจัยทางธุรกิจ รวมไปถึงได้เห็นประเด็นหรือปัญหาทางบริหารธุรกิจใหม่ๆที่มีความหลากหลายมากขึ้นในปัจจุบัน

ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการสำรวจข้อมูลสถาบันการศึกษาต่างๆ ในประเทศว่ามีที่ใดที่จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทที่เป็นที่ยอมรับของสังคม รวมถึงมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจทางออนไลน์ เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงรายงานวิจัย ซึ่งจากการสำรวจทางเว็บไซต์ (เอ็มบีเอนิวส์ไทยแลนด์, 2562, หน้า 1) พบว่าโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (M.B.A.) ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีการดำเนินการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2533 โดยมีที่มาจากแนวคิดที่ว่า การทำธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ และสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ก็มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา จึงควรมีหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) โดยที่มีการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา นอกจากนั้นแล้ว จากเวลา 25 ปี ที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ทำให้คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีผลงานวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระที่มีคุณค่าออกมาเป็นจำนวนมาก ประกอบกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับการจัดอันดับให้เป็น 1 ใน 200 มหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในเอเชีย และจากการจัดอันดับของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพบว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ถูกจัดอยู่ที่อันดับ 3 ของประเทศ จึงจัดได้ว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นแหล่งผลิตทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ และมุ่งเน้นการพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และการวิจัยของประเทศ

ในส่วนของการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักศึกษาในระดับปริญญาโทนั้น ทางเว็บไซต์สำนักหอสมุดของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้จัดทำฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ซึ่งสามารถสืบค้นงานวิจัยโดยแยกเป็นสาขาอย่างละเอียดได้ โดยที่งานวิจัยที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาในครั้งนี้สามารถเลือกสาขาในตอนที่สามารถสืบค้นได้ คือ สาขาการบริหารธุรกิจ ทำให้เกิดความสะดวกในการสืบค้นงานวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท ทางบริหารธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นอาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ซึ่งมีการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และเปิดสอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 โดยแบ่งเป็น 2 สาขาวิชา ได้แก่การจัดการทั่วไปและการตลาด มีผลงานวิจัยของนักศึกษาในระดับปริญญาโทซึ่งสามารถสืบค้นและสามารถอ่านได้ที่ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสังเคราะห์และเปรียบเทียบงานวิจัยในรูปของการค้นคว้าแบบอิสระของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ผลจากการสังเคราะห์อาจนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหัวข้องานวิจัยทางบริหารธุรกิจทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสังเคราะห์และเปรียบเทียบการค้นคว้าแบบอิสระของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ทบทวนวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัย

1. ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย

อุทุมพร จามรมาน (2531, หน้า 1) กล่าวว่า การสังเคราะห์ หมายถึงการนำส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดสิ่งใหม่ เช่นการทำงานบางอย่างจนเกิดผลสำเร็จโดยมาจากการระดมสมอง เป็นต้น

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542, หน้า 3) กล่าวว่า การสังเคราะห์งานวิจัย เป็นการศึกษางานวิจัยอย่างพิถีพิถัน แล้วนำข้อสรุปจากการวิจัยแต่ละเรื่องมาจัดหมวดหมู่ และเปรียบเทียบความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างของงานวิจัยเพื่อหาข้อสรุป

ศิริยุภา พูลสุวรรณ (2557, หน้า 1) กล่าวว่า การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้จากรายงานการวิจัย ด้วยกระบวนการวิจัย โดยการรวบรวมงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน มาวิเคราะห์และสรุปสาระรวมอย่างเป็นระบบ

2. ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย

ศิริยุภา พูลสุวรรณ (2557, หน้า 9) แบ่งการสังเคราะห์งานวิจัยออกเป็น 2 ประเภทคือ

2.1 การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ (qualitative synthesis) เป็นการสังเคราะห์ เชิงบรรยายหรือพรรณนา ซึ่งมีความหมายว่าเป็นการรวบรวมงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน นำมาบันทึกสรุป และเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ ซึ่งข้อสรุปที่ได้จะมีความเป็นอัตวิสัยสูง เพราะข้อสรุปที่ได้ขึ้นอยู่กับความสนใจหรือความสามารถในการจับประเด็นของผู้สังเคราะห์

เทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณลักษณะได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเทคนิคการวิจัยที่พยายามจะบรรยายเนื้อหาของข้อความหรือเอกสาร โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ ซึ่งหมายถึงการทำให้ข้อมูล เอกสาร ได้แก่ ถ้อยคำ ประโยค หรือใจความในเอกสารเป็นจำนวนที่วัดได้ แล้วเจแนบจำนวนของถ้อยคำ ประโยค หรือใจความเหล่านั้น การบรรยายนี้เน้นที่เนื้อหาตามที่ปรากฏในข้อความ พัฒนาจากเนื้อหา โดยผู้วิจัยไม่มีอคติหรือความรู้สึกของตัวเองเข้าไปพัวพัน ไม่เน้นการตีความหรือหาความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง หรือความหมายระหว่างบรรทัด (จิราภรณ์ สุทธิมสกา และสุริย์ เข้มทอง, 2556, หน้า 6 อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน, 2531)

การวิเคราะห์เนื้อหาควรประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

1. เนื้อหาที่จะวิเคราะห์ อาจเป็นเอกสาร สิ่งพิมพ์ รูปภาพ การ์ตูน ละคร เพลง การโฆษณา ภาพยนตร์ บทคำพูด คำกล่าว หลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น
2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหามี 3 ประการ คือ
 - ก. เพื่อสรุปข้อมูล
 - ข. เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายใน
 - ค. เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายนอก
3. หน่วยในการวิเคราะห์มี 3 แบบคือ
 - ก. หน่วยจากการสุ่ม ได้มาจากการสังเกต หรือการสัมผัสแต่ละหน่วยนั้น มีลักษณะที่เป็นอิสระต่อกัน เช่น ประโยคแต่ละประโยคถือเป็น 1 หน่วย
 - ข. หน่วยจากการบันทึก เป็นการจัดกระทำข้อมูลจากการสุ่มมาย่อยเป็นกลุ่มเป็นพวก
 - ค. หน่วยจากเนื้อหา เป็นการรวบรวมหน่วยจากการบันทึกมาจัดกลุ่มอีกทีหนึ่ง
4. การสุ่มตัวอย่างและประชากร เนื่องจากการวิเคราะห์เอกสารจะต้องเกี่ยวข้องกับปริมาณของสิ่งที่นำมาวิเคราะห์มากมาย ดังนั้นนักวิเคราะห์จึงต้องรู้จักการสุ่มเอกสารออกมาวิเคราะห์ โดยใช้ความรู้ความสามารถจำแนกสิ่งที่เกี่ยวข้องที่จะวิเคราะห์ออกมาจากสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้อง และหลังจากได้ปริมาณสิ่งที่จะวิเคราะห์แล้ว ให้สุ่มเนื้อหาสาระสิ่งที่จะวิเคราะห์ออกมาเท่าที่เวลาและงบประมาณอำนวยให้

5. วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถกระทำได้ 2 ขั้นตอนคือ

- ก. การแปลภาษาเป็นข้อมูล จะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้วิเคราะห์จับประเด็นที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาสาระได้อย่างชัดเจนเสียก่อน แล้วแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อยๆ
- ข. แปลข้อมูลออกมาเป็นตัวเลข หลังจากทีวิเคราะห์เนื้อหาออกมาเป็นส่วนย่อยแล้ว โดยการแปลงข้อมูลจากส่วนย่อยเป็นตัวเลขสามารถทำได้ 2 แบบคือ แปลเป็นจำนวนหรือความถี่ กับแปลเป็นคะแนน

2.2 การสังเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative synthesis) เป็นการรวบรวมงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องเดียวกัน โดยการนำผลการวิจัยมาปรับให้เป็นดัชนีมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบผลวิจัยแต่ละเรื่องเพื่อสรุปให้ได้ผลการวิจัยโดยรวม ซึ่งในกรณีที่พบว่าดัชนีมาตรฐานจากผลวิจัยมีความแตกต่างกัน ต้องมีการศึกษาตัวแปรปรับหรือตัวแปรกำกับ เพื่อนำมาอธิบายว่าผลการวิจัยแต่ละเรื่องแตกต่างกันอย่างไร

การสังเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์เพื่อประมวลสรุปค่าสถิติจากผลวิจัยที่วัดออกมาในรูปของดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง การสังเคราะห์เชิงปริมาณจึงมีลักษณะเป็นการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ (analysis of analyses) หรือการวิจัยงานวิจัย (research of researches) หรือการบูรณาการงานวิจัย (research integration) โดยใช้กระบวนการที่มีระบบ มีความเป็นปรนัย ทำให้ผลการวิจัยมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากขึ้น

3. ขั้นตอนในการสังเคราะห์งานวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยมีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน (ศิริยุภา พูลสุวรรณ, 2557, หน้า13) ได้แก่

3.1 การกำหนดปัญหาในการสังเคราะห์วิจัย เกิดขึ้นเมื่อมีการเริ่มต้นทำวิจัย ซึ่งมีแนวทางการในการกำหนดปัญหาวิจัยคือ

1. ความสนใจของนักวิจัย เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเลือกปัญหาการวิจัย เนื่องจากกิจกรรมในการทำวิจัยเป็นเรื่องที่ต้องทุ่มเทเวลา และอาจมีปัญหาหรืออุปสรรคที่นักวิจัยยังไม่เห็น และอาจเกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัย ดังนั้นการเลือกปัญหาวิจัยที่สนใจจะทำให้ให้นักวิจัยมีพลังที่สามารถช่วยคลี่คลายให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคไปได้

2. ขอบเขตหรือขนาดของปัญหาวิจัย เป็นประเด็นที่นักวิจัยต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ดีพอเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยที่จะทำให้เห็นภาพของงานที่ได้นำเสนอไว้ในข้อเสนอโครงการ การกำหนดขอบเขตของปัญหาวิจัยต้องมีลักษณะเฉพาะเจาะจงและมีความชัดเจนสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาและทรัพยากรที่มี

3. การวัดตัวแปร เป็นสิ่งที่นักวิจัยต้องคำนึงถึงตั้งแต่แรกเมื่อกำหนดปัญหาวิจัย โดยนักวิจัยต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับตัวชี้วัดและการสร้างเครื่องมือวัดตัวแปร และไม่ควรใช้ตัวแปรที่นักวิจัยไม่แน่ใจว่าจะวัดได้อย่างไรตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นกำหนดปัญหาวิจัย

4. ระดับความเชี่ยวชาญของนักวิจัย เนื่องในการทำวิจัยนั้น นักวิจัยต้องทำงานส่วนใหญ่ด้วยตัวเอง จึงต้องมีความเชี่ยวชาญในประเด็นปัญหาวิจัยที่ทำ แม้ว่าอาจจะเรียนรู้ได้ในระหว่างการทำวิจัยและอาจได้รับความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาและคนอื่นๆ ก็ตาม

5. เลือกประเด็นปัญหาวิจัยที่สัมพันธ์กับงานที่ทำ โดยนักวิจัยต้องแน่ใจว่าสิ่งที่ทำนั้นจะช่วยสร้างองค์ความรู้และเติมเต็มสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยคงความสนใจของนักวิจัยไว้

6. มีข้อมูลเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลปฐมภูมิหรือทุติยภูมิ

7. ต้องให้ความสำคัญกับประเด็นทางจริยธรรม โดยเฉพาะกรณีที่ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น เด็ก สตรี และคนชรา

3.2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการกำหนดสมมติฐาน เมื่อนักวิจัยเริ่มดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัย ขั้นตอนที่สำคัญที่นักวิจัยทุกประเภทให้ความสำคัญคือการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อให้ได้แนวทางการสังเคราะห์งานวิจัย โดยเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยเอกสารงานวิจัยที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในงานวิจัยเดิม เพื่อเป็นแนวทางกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อให้ได้แนวทางการสังเคราะห์งานวิจัย และงานวิจัยที่ใช้เทคนิควิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อให้ให้นักวิจัยได้เทคนิควิธี แนวทางการกำหนดสมมติฐาน และกำหนดตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยหรือประเด็นการสังเคราะห์งานวิจัย

3.3 วิธีดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่แตกต่างจากการวิจัยโดยทั่วไป เนื่องจากประชากรในการสังเคราะห์งานวิจัยคือรายงานการวิจัย การสังเคราะห์งานวิจัยจึงมีเทคนิควิธีการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากงานวิจัยทั่วไปในด้านลักษณะข้อมูล ทำให้วิธีการดำเนินงานนั้นความสำคัญของข้อมูลที่เป็นรายงานวิจัย ได้แก่ การกำหนดประชากรในการสังเคราะห์งานวิจัย การสืบค้นรายงานวิจัย การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการสังเคราะห์งานวิจัย กรณีที่เป็น การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ หรือการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ จะใช้วิธีการกำหนดประเด็นการสังเคราะห์ โดยสรุปผลวิจัยและอธิบายเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะงานวิจัยที่ทำให้ผลวิจัยต่างกัน ส่วนการ

สังเคราะห์เชิงปริมาณจะใช้วิธีการสรุปผลวิจัยที่ถูกแปลงให้เป็นเลขดัชนีมาตรฐานโดยการนำมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งค่าเฉลี่ยที่ได้จะเป็นค่าประมาณพารามิเตอร์ของผลการวิจัย การวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลการวิจัย และการอธิบายความแปรปรวนของผลการวิจัย

3.5 การนำเสนอรายงานการสังเคราะห์งานวิจัย รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยมีหลักการเขียนและรูปแบบเช่นเดียวกับรายงานการวิจัยเชิงปริมาณโดยทั่วไป มีส่วนประกอบที่สำคัญ 5 บทตามขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 รายงานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล และบทที่ 5 บทสรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัยและการจัดทำวิทยานิพนธ์ทางบริหารธุรกิจข้างต้นทำให้ผู้วิจัยกำหนดแนวความคิดในการวิจัยโดยทำการวิเคราะห์ตั้งแต่บทที่ 1-บทที่ 5 ตามลำดับดังนี้

การเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานและกระบวนการวิจัย
ของการค้นคว้าแบบอิสระ

- ชื่อเรื่อง
- ชื่อมหาวิทยาลัย
- ปีที่พิมพ์
- สาขา
- สาขาย่อย
- จำนวนวัตถุประสงค์
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- หัวข้อประโยชน์ที่ได้รับ
- สมมติฐานการวิจัย
- นิยามศัพท์
- แนวคิด/ทฤษฎีที่ปรากฏในงานวิจัย
- จำนวนงานวิจัยที่ทบทวน
- จำนวนปีย้อนหลังที่ทบทวนงานวิจัย
- การทบทวนงานวิจัย
- กรอบแนวคิดในการวิจัย
- แหล่งที่มาของข้อมูล
- ลักษณะของผู้ให้ข้อมูล
- ลักษณะของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง
- สูตรในการคำนวณขนาดตัวอย่าง
- วิธีการสุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- สถิติ/วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ลักษณะการนำเสนอผลการวิจัย
- การอภิปรายผล
- การให้ข้อเสนอแนะ

ผลการสังเคราะห์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- คุณลักษณะของการค้นคว้าแบบอิสระ
- การออกแบบการวิจัย
- การนำเสนอผลการวิจัย

ผลการสังเคราะห์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ธนบุรี

- คุณลักษณะของการค้นคว้าแบบอิสระ
- การออกแบบการวิจัย
- การนำเสนอผลการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ การค้นคว้าแบบอิสระของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 243 เรื่องและจากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีจำนวน 43 เรื่องตั้งแต่ปีพ.ศ. 2556 ถึงพ.ศ. 2557 ซึ่งสามารถสืบค้นจากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

หลังจากนั้นนำมาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างการค้นคว้าแบบอิสระของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ด้วยสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1967 อ้างถึงในสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550, หน้า 155) จนได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของการค้นคว้าแบบอิสระของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 157 เรื่อง ในขณะที่หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดจำนวน 43 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการตรวจคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวิเคราะห์เนื้อหา (checklist for content analysis) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประยุกต์จากแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (จิรพรรณ บุญสูง, 2545, หน้า 83; จีราภรณ์ สุทธิมสกา และสุรีย์ เข้มทอง, 2556, หน้า 64) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เป็นส่วนที่ใช้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

- ชื่อเรื่อง
- ชื่อมหาวิทยาลัย
- ปีที่พิมพ์
- สาขา
- สาขาย่อย
- จำนวนวัตถุประสงค์
- วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีเพื่ออะไรบ้าง
- การมีหัวข้อประโยชน์ที่ได้รับ
- สมมติฐานการวิจัย
- นิยามศัพท์

ตอนที่ 2 กระบวนการวิจัย เป็นส่วนที่ใช้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

- แนวคิด/ทฤษฎีที่ปรากฏในงานวิจัย
- จำนวนงานวิจัยที่ทบทวน
- จำนวนปีย้อนหลังที่ทบทวนงานวิจัย
- การทบทวนงานวิจัย
- กรอบแนวคิดในการวิจัย
- แหล่งที่มาของข้อมูล
- ลักษณะของผู้ให้ข้อมูล
- ลักษณะของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง
- สูตรในการคำนวณขนาดตัวอย่าง
- วิธีการสุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- สถิติ/วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ลักษณะการนำเสนอผลการวิจัย
- การอภิปรายผล
- การให้ข้อเสนอแนะ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) รวบรวมรายชื่อการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 ถึง 2557 จากฐานข้อมูลของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และโครงการบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- 2) สืบค้นรายงานการค้นคว้าแบบอิสระจากฐานข้อมูลโครงการห้องสมุดในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 3) บันทึกข้อมูลลงในแบบวิเคราะห์เนื้อหาที่สร้างขึ้น
- 4) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบวิเคราะห์เนื้อหาที่บันทึกข้อมูลไว้ทั้งหมด

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ทำได้โดยการหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัย

ผลการวิจัย

จำนวนรายงานการค้นคว้าแบบอิสระของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2556-2557 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเท่ากับ 157 เรื่องซึ่งมากกว่าจำนวนรายงานการค้นคว้าแบบอิสระของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีที่มีจำนวน 43 เรื่อง โดยทั้งสองมหาวิทยาลัยมีส่วนที่เหมือนกันประการแรกตรงที่การค้นคว้าแบบอิสระที่จำแนกตามสาขาวิชาทางบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่แล้วเป็นสาขาวิชาทางการตลาด โดยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นสาขาวิชาดังกล่าว ร้อยละ 66.88 และของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ร้อยละ 37.21 โดยสาขาวิชาที่พบเป็นจำนวนน้อย ได้แก่ สาขาวิชาการเงิน

ประเด็นย่อยของสาขาวิชาทางการจัดการที่พบมากที่สุดในการค้นคว้าแบบอิสระของคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ หลักการเจตอุปนิสัย ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นประเด็นเรื่อง การรับรู้คุณภาพ และการจัดการธุรกิจ โดยทั้งสองมหาวิทยาลัยมีประเด็นย่อยของสาขาวิชาทางการจัดการที่ตรงกัน ได้แก่ การพัฒนาองค์กร การรับรู้คุณภาพ และความพึงพอใจในการทำงาน

ประเด็นย่อยของสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่พบมากที่สุดในการค้นคว้าแบบอิสระของคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ คุณภาพชีวิตการทำงาน ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นประเด็นเรื่อง การพัฒนาบุคลากร โดยทั้งสองมหาวิทยาลัยมีประเด็นย่อยของสาขาวิชาทางการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ตรงกัน ได้แก่ ความผูกพันต่อองค์กร ปึงจยจุงใจในการทำงาน และความสุขในการทำงาน

ประเด็นย่อยของสาขาวิชาการตลาดที่พบมากที่สุดในการค้นคว้าแบบอิสระของคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้บริโภค ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นประเด็นเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริโภค โดยทั้งสองมหาวิทยาลัยมีประเด็นย่อยของสาขาวิชาทางการตลาดที่ตรงกัน ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริโภค ความต้องการของผู้บริโภค ความพึงพอใจของผู้บริโภค และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ประเด็นย่อยของสาขาวิชาการเงินนั้นพบเฉพาะในการค้นคว้าแบบอิสระของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยก็พบประเด็นอื่นๆ คือเรื่องของพฤติกรรม การกำจัตขะ

ห่วย่อยอื่นๆ ในบทที่ 1 ของการค้นคว้าแบบอิสระพบว่า จำนวนวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ส่วนใหญ่อยู่ที่จำนวน 1 ข้อ ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีอยู่ที่จำนวน 2 ข้อ นอกจากนั้นในส่วนของการระบุถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยส่วนใหญ่จะระบุวัตถุประสงค์โดยขึ้นต้นด้วยคำว่า “เพื่อศึกษา” ตรงกับของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

เช่นเดียวกัน แต่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะมีวัตถุประสงค์ที่หลากหลายกว่าโดยมีวัตถุประสงค์ “เพื่อประเมิน” “เพื่อทำความเข้าใจ” และ “เพื่อพัฒนา” ด้วย ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีจะมีวัตถุประสงค์ “เพื่อเปรียบเทียบ” เป็นจำนวนเท่ากับ “เพื่อศึกษา”

หัวข้อประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยและนิยามศัพท์นั้น ทั้งสองมหาวิทยาลัยมีการระบุหัวข้อดังกล่าวในบทที่ 1 ร้อยละ 100 ของจำนวนรายงานการค้นคว้าแบบอิสระ ในขณะที่หัวข้อสมมติฐานการวิจัยนั้นจะพบในการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีทุกเรื่อง แต่พบหัวข้อดังกล่าวในการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวนน้อย

ในบทที่ 2 ของรายงานการค้นคว้าแบบอิสระของทั้งสองมหาวิทยาลัยพบว่ามีความแนวคิดหรือทฤษฎีอยู่ระหว่าง 1 ถึง 3 แนวคิดหรือทฤษฎี โดยที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยส่วนใหญ่พบว่าอยู่ที่ 1 แนวคิดหรือทฤษฎี ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีส่วนใหญ่อยู่ที่ 2 แนวคิดหรือทฤษฎี

แนวคิดหรือทฤษฎีที่ปรากฏในการค้นคว้าแบบอิสระของสาขาวิชาทางการจัดการ ที่พบมากที่สุดของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ แนวคิด 7 Habits ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้แก่ แนวคิดการบริหารจัดการ โดยทั้งสองมหาวิทยาลัยมีแนวคิดหรือทฤษฎีที่ปรากฏที่ตรงกัน ได้แก่ องค์การแห่งการเรียนรู้ และความพึงพอใจในการทำงาน

แนวคิดหรือทฤษฎีที่ปรากฏในการค้นคว้าแบบอิสระของสาขาวิชาทางการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ที่พบมากที่สุดของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ แนวคิดคุณภาพชีวิตในการทำงาน ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้แก่ ทฤษฎีสองปัจจัย แนวคิดการบริหารจัดการ และแนวคิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยทั้งสองมหาวิทยาลัยมีแนวคิดหรือทฤษฎีที่ปรากฏที่ตรงกัน ได้แก่ ความผูกพัน ความพึงพอใจในการทำงาน และสองปัจจัย

แนวคิดหรือทฤษฎีที่ปรากฏในการค้นคว้าแบบอิสระของสาขาวิชาทางการตลาด ที่พบมากที่สุดของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ ส่วนประสมทางการตลาด ซึ่งก็ตรงกับของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยทั้งสองมหาวิทยาลัยมีแนวคิดหรือทฤษฎีที่ปรากฏที่ตรงกันอีก ได้แก่ คุณภาพการบริการ และพฤติกรรมผู้บริโภค

แนวคิดหรือทฤษฎีที่ปรากฏในการค้นคว้าแบบอิสระของสาขาวิชาทางการเงิน ได้แก่ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ในขณะที่ทฤษฎีที่ปรากฏในการค้นคว้าแบบอิสระของสาขาวิชาอื่นๆ ได้แก่ การจัดการขยะมูลฝอย

จำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ทบทวนในการค้นคว้าแบบอิสระที่พบมากที่สุดของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่คือ ได้ทบทวนงานวิจัย 3 เรื่อง ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีอยู่ที่ได้ทบทวน จำนวน 5 เรื่อง โดยจำนวนปีย้อนหลังที่ทบทวนของการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่อยู่ที่ 1-10 ปี

มากที่สุด ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีพบว่าอยู่ที่ 1-10 ปีเช่นเดียวกัน ซึ่งในการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้มีเฉพาะการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ที่มีการทบทวนงานวิจัยจากต่างประเทศบ้าง ในขณะที่การค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีไม่มีการทบทวนงานวิจัยจากต่างประเทศ ซึ่งตรงข้ามกันกับประเด็นการมีหัวข้อกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งมีเฉพาะในการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเท่านั้น

การวิเคราะห์บทที่ 3 ของการค้นคว้าแบบอิสระพบว่า ทั้งสองมหาวิทยาลัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกือบทั้งหมดจากแหล่งข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยลักษณะของผู้ให้ข้อมูลโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะในการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีนั้นเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดร้อยละ 100 ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 70 นอกจากนั้นยังพบว่าลักษณะของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นผู้บริโภคสินค้าและบริการ ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นพนักงานในองค์กรในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับผู้บริโภคสินค้าและบริการ

การคำนวณขนาดตัวอย่างพบว่าร้อยละ 100 ของการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ในขณะที่พบว่าการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการใช้การคำนวณขนาดตัวอย่างจากหลายสูตร เช่น สูตรของTaro Yamane, ตารางของ Seymour Sudman, สูตรของ Ken Black, Rule of thumb และ Mark Saunders โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างที่เป็นที่นิยมใช้ของทั้งสองมหาวิทยาลัยคือ การสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก และส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพียง 1 เครื่องมือคือแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ส่วนใหญ่แล้วผู้วิจัยเป็นคนสร้างเครื่องมือขึ้นขึ้นมาเอง โดยที่ในการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีจะระบุถึงการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในบทที่ 3 ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะระบุในบทที่ 3 อยู่บ้าง

การวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 พบว่ามีการใช้สถิติในการวิเคราะห์เกือบทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ค่าสถิติความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีจะพบว่าร้อยละ 100 ของการค้นคว้าแบบอิสระใช้สถิติเดียวกันคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-test และ F-test ในขณะที่การค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการใช้ค่าสถิติที่หลากหลายกว่า เช่น Crosstabs, Correlation, Chi-square, Regression, Factor analysis และ Wilcoxon sign test ซึ่งการนำเสนอผลการวิจัยของทั้งสองมหาวิทยาลัยโดยส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอด้วยตารางและมีการเขียนอธิบายใต้ตาราง นอกจากนั้นแล้วในบทที่ 5 ของรายงานการค้นคว้าแบบอิสระยังมีการอภิปรายผลการวิจัยและการให้ข้อเสนอแนะในทุกเล่มอีกด้วย

อภิปรายผล

หัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์ จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าหัวข้อเรื่องส่วนใหญ่ของการค้นคว้าแบบอิสระเป็นหัวข้อที่อยู่ในกลุ่มด้านการตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการตามลำดับ เนื่องจากเป็นกลุ่มวิชาพื้นฐานของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และเป็นที่สนใจของผู้ศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) ที่วิจัยเรื่องการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่พบว่าหัวข้อส่วนใหญ่ของวิทยานิพนธ์เกี่ยวข้องกับด้านการจัดการ และการตลาด เนื่องจากเป็นด้านที่เป็นที่ต้องการของภาคธุรกิจไม่ว่าจะเป็นในฐานะพนักงานที่ต้องมีความรู้ขององค์กรหรือเจ้าของธุรกิจที่ต้องมีความรู้ด้านบริหารธุรกิจในขณะเดียวกันก็พบว่าหัวข้อทางด้านการเงินพบได้น้อยเหมือนกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นสาขาที่ยากในมุมมองของผู้เรียนรวมถึงหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีก็ขาดอาจารย์ที่มีคุณวุฒิทางด้านการเงิน และเป็นหลักสูตรที่เน้นทางการจัดการ และการตลาด จึงทำให้ไม่ค่อยมีการค้นคว้าแบบอิสระทางด้านการเงิน

สำหรับหัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระที่แบ่งตามประเด็นย่อยตามสาขาวิชาต่างๆ เช่น สาขาวิชาการจัดการนั้นพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กร การจัดการธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ ในขณะที่สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์มีความสอดคล้องกันในหัวข้อความพึงพอใจในการทำงาน ความสุขในการทำงาน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน นอกจากนั้นในสาขาวิชาทางการตลาดก็พบว่ามีความสอดคล้องเช่นเดียวกันเนื่องจากพบว่ามีหัวข้อที่คล้ายกัน เช่น พฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการประเภทต่างๆ ส่วนประสมทางการตลาด และความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ ซึ่งเป็นหัวข้อที่เป็นที่นิยมทางการตลาดเรื่อยมา

ประเภทงานวิจัย สำหรับประเภทของงานวิจัยที่แบ่งเป็นวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพนั้นพบว่า การค้นคว้าแบบอิสระทั้งของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณร้อยละ 100 ซึ่งก็สอดคล้องกับงานวิจัยที่ จีราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) ค้นพบในงานวิจัยว่าเป็นประเภทงานวิจัยเชิงปริมาณร้อยละ 100 เช่นเดียวกันซึ่งอาจเป็นเพราะงานวิจัยทางบริหารธุรกิจเหมาะกับการใช้วิจัยเชิงปริมาณในการค้นหาคำตอบในการวิจัยที่มุ่งเน้นการเก็บข้อมูลจำนวนมากเพื่อนำมาเป็นตัวแทนของประชากรที่สนใจหาคำตอบที่มีจำนวนมากได้เป็นอย่างดี

การกำหนดนิยาม จากผลการศึกษาพบว่าการกำหนดนิยามศัพท์ในการค้นคว้าแบบอิสระร้อยละ 100 ทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) ที่พบว่ามีการกำหนดนิยามศัพท์ทั่วไปร้อยละ 100 เช่นเดียวกัน ซึ่ง

เป็นการนิยามในภาพกว้าง และอาจเป็นเพราะตัวแปรที่ต้องการวัดไม่จำเป็นต้องมีความเฉพาะและไม่ได้ใช้สถิติขั้นสูง จึงยังไม่กำหนดเป็นนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ทฤษฎีที่พบในการค้นคว้าแบบอิสระ จากผลการศึกษาพบว่าทฤษฎีหรือแนวคิดที่พบในการค้นคว้าแบบอิสระทางการจัดการได้แก่ องค์การแห่งการเรียนรู้ เป็นทฤษฎีที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) เนื่องจากในงานวิจัยดังกล่าวก็พบว่ามีทฤษฎีดังกล่าวในวิทยานิพนธ์ทางการจัดการ ในขณะที่การค้นคว้าแบบอิสระในสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์และการตลาดมีความสอดคล้องกันในทฤษฎีหรือแนวคิดที่ใช้ในการทำวิจัยเนื่องจากพบว่ามีทฤษฎีหรือแนวคิดเรื่องเดียวกันเช่น ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด แนวคิดการตลาดใจซื้อ และแนวคิดคุณภาพการให้บริการ ซึ่งเป็นทฤษฎีหรือแนวคิดทางการตลาดที่มีความสอดคล้องกัน หรือทฤษฎีสองปัจจัยที่เป็นทฤษฎีทางการจัดการทรัพยากรมนุษย์ก็มีความสอดคล้องกันเช่นเดียวกัน

แหล่งที่มาของข้อมูล จากผลการศึกษาพบว่าที่มาของข้อมูลเกือบทุกรายงานการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นแหล่งปฐมภูมิ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) ที่พบว่าเกือบร้อยละ 90 ของแหล่งที่มาของข้อมูลเป็นแหล่งปฐมภูมิเช่นเดียวกัน ซึ่งน่าจะเป็นเพราะงานวิจัยทางบริหารธุรกิจเป็นงานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติ ความคิดเห็น มุมมอง หรือพฤติกรรมที่ต้องสอบถามจากเป้าหมายโดยตรงในเรื่องนั้นๆ จึงทำให้ต้องเก็บข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิเป็นส่วนใหญ่

ลักษณะของผู้ให้ข้อมูล จากผลการศึกษาพบว่าลักษณะของผู้ให้ข้อมูลโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายงานการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) ที่พบว่าเกือบร้อยละ 87 ของลักษณะของผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มตัวอย่างเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับแหล่งที่มาของข้อมูลที่เป็นแหล่งปฐมภูมิที่มักจะมีจำนวนมาก และไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบ จึงจำเป็นต้องเก็บใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูล

ลักษณะของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง จากผลการศึกษาพบว่าลักษณะของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้บริโภคสินค้าและบริการ โดยพบว่ารายงานการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เก็บข้อมูลจากผู้บริโภคสินค้าและบริการสูงถึงร้อยละ 64.33 ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีอยู่ที่ร้อยละ 39.53 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) ที่พบว่าเก็บข้อมูลจากลูกค้า/ผู้บริโภคเป็นสัดส่วนมากที่สุดเช่นกันที่ร้อยละ 33.56 ซึ่งน่าจะเป็นเพราะสาขาที่มีผู้นิยมมากที่สุดคือสาขาการตลาด ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค และความพึงพอใจของผู้บริโภค

สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง จากผลการศึกษาพบว่าการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างมีความแตกต่างกันระหว่างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในขณะเดียวกันก็มีความแตกต่างจากสูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ที่พบในงานวิจัยของจิราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) ที่ร้อยละ 97.00 ใช้สูตรของ Taro Yamane ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการทบทวนงานวิจัยของรุ่นก่อนหน้าที่ทำไว้หรือจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

วิธีการสุ่มตัวอย่าง จากผลการศึกษาพบว่าวิธีการสุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในรายงานการค้นคว้าแบบอิสระทั้งของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นแบบการสุ่มแบบตามสะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปนี เปี่ยมศิริ (2558) ที่พบว่ามีการใช้การสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวกมากที่สุด ซึ่งน่าจะเป็นเพราะงานวิจัยส่วนใหญ่ไม่สามารถระบุถึงประชากรที่ชัดเจนได้ทั้งหมด ทำให้ต้องเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นแบบตามสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผลการศึกษาพบว่าในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ใช้วิธีการถามผ่านแบบสอบถาม โดยพบว่ารายงานการค้นคว้าแบบอิสระของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใช้วิธีการถามผ่านแบบสอบถามถึงร้อยละ 95.12 ในขณะที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีสูงถึงร้อยละ 100 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) และฐาปนี เปี่ยมศิริ (2558) ที่พบว่าเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่โดยการถามผ่านแบบสอบถามเกือบร้อยละ 88 สอดคล้องกับลักษณะของงานวิจัยที่ต้องใช้ข้อมูลปฐมภูมิเป็นจำนวนมากในการอนุมานถึงประชากร ซึ่งเป็นลักษณะของงานวิจัยทางบริหารธุรกิจ

สถิติ/วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากผลการศึกษาพบว่าสถิติ/วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยส่วนใหญ่คือ สถิติเชิงพรรณนา เช่น ความถี่ และร้อยละ ร่วมกับ t-test และ F-test ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง (2556) และฐาปนี เปี่ยมศิริ (2558) ที่พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้วก็ใช้สถิติเชิงพรรณนาร่วมกับ t-test และ F-test เช่นเดียวกัน เป็นเพราะวัตถุประสงค์ในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาสภาพทั่วไป และการเปรียบเทียบซึ่งต้องใช้สถิติดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงเนื้อหา

1. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาหัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระที่เป็นประเด็นน่าสนใจและควรศึกษาในปัจจุบัน โดยสรุปหัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระที่ผ่านมาแต่ละปีเพื่อดูแนวโน้มและหัวข้อที่มีคนทำมากและน้อยในอดีต
2. ควรกำหนดให้มีการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องย้อนหลังไม่เกิน 5 ปีเพื่อให้เกิดความทันสมัยในข้อมูลที่ใช้อ้างอิง

3. ควรกำหนดให้มีการค้นคว้าเอกสารอ้างอิงที่เป็นภาษาต่างประเทศบ้างเพื่อที่จะได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์จากผลงานวิจัยต่างประเทศ
4. ควรส่งเสริมให้มีการเขียนบทสรุปหลังจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อที่จะได้ฝึกการทบทวนว่านักวิจัยนำสิ่งที่ทบทวนไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร
5. ควรส่งเสริมให้มีการดำเนินการวิจัยในรูปแบบอื่นๆ นอกจากการวิจัยเชิงปริมาณอย่างเดียว
6. ควรส่งเสริมให้นักศึกษาให้ความสำคัญกับระเบียบวิธีวิจัย ตั้งแต่การกำหนดสมมติฐานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิธีสุ่มตัวอย่าง และการใช้สถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. ควรสังเคราะห์การค้นคว้าแบบอิสระทุกๆ 5 ปีเพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการเผยแพร่รายงานการค้นคว้าแบบอิสระให้กับคณาจารย์เพื่อให้คณาจารย์สามารถนำข้อค้นพบใหม่ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการสอนและยกตัวอย่างให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้เห็นถึงกระแสและความทันสมัยของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น
2. ควรมีการเผยแพร่สรุปการวิจัยที่น่าสนใจเป็นเรื่องราว ทางช่องทางต่างๆ ที่นักศึกษาเห็นได้ง่าย เช่น จอโทรทัศน์วงจรปิดภายในมหาวิทยาลัย เพจของคณะที่มีนักศึกษาติดตามอยู่เพื่อที่จะทำให้นักศึกษาได้รับทราบข้อค้นพบทางธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งอาจมีความสงสัยและต้องการคำตอบอยู่
3. ควรมีการส่งรายงานการค้นคว้าแบบอิสระให้กับหน่วยงาน ร้านค้า ภาคธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับรายงานการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อที่หน่วยงาน ร้านค้า ภาคธุรกิจ จะสามารถนำไปข้อมูลจากรายงานไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าแบบอิสระกับมหาวิทยาลัยอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี
2. ควรทำการวิจัยในเชิงคุณภาพร่วมด้วยในการศึกษาครั้งต่อไป เช่น การจัดทำสนทนากลุ่มกับคณาจารย์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ ความพร้อม ปัญหาแล้วอุปสรรคในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระทางด้านบริหารธุรกิจ รวมทั้งจัดการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยานภาลัย ภู่อะกุล. (2552). การวิเคราะห์และเปรียบเทียบระยะเวลาในการศึกษาและคุณภาพวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตของนิสิตครุศาสตร์ที่มีคุณลักษณะต่างกัน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะวิทยาการจัดการ. (2556). หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต. สืบค้นจาก <https://manage.dru.ac.th/classicweb/doccurri/m2business56.pdf>.
- จินตนา เหมทานนท์. (2546). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าแบบอิสระของสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2544. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิราภรณ์ สุธัมมสภา และสุรีย์ เข้มทอง. (2556). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. (2552). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐานิ เปี่ยมศิริ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ในการสื่อสารการตลาด: การวิเคราะห์ห่อมิวนจากสารนิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธารินี พลเยี่ยม. (2547). การสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540-2545. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). การวิเคราะห์ห่อมิวน. กรุงเทพฯ: นิชนแอตเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- ศิริยุภา พูลสุวรรณ. (2555). การสังเคราะห์งานวิจัย: หลักการและการประยุกต์ใช้. นครปฐม: มิสเตอร์ก๊อปปีจำกัด.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2550). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- โสภณา สุดสมบูรณ์. (2550). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาในประเทศไทย. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนุกิต วัฒนาวพร. (2547). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อุทุมพร จามรมาน. (2531). *การสังเคราะห์งานวิจัย : เชิงปริมาณ เน้นวิธีวิเคราะห์เมตต้า*. กรุงเทพฯ: ฟีนีฟพับลิชชิง.

เอ็มบีเอ็นิวส์ไทยแลนด์. (2554). *รวมหลักสูตร MBAMหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. สืบค้นจาก <http://www.mbanewsthailand.com/2011/06/mba-cmu-2/>.

Yamane, T. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.